

Center for Kliniske Retningslinjer
Institut for Medicin & Sundhedsteknologi
Aalborg Universitet
Niels Jernes Vej 14
Lokale: 3-222
9220 Aalborg

Tandlægeforeningen
Amaliegade 17
1256 København K

Tel.: 70 25 77 11
Fax: 70 25 16 37
info@tandlaegeforeningen.dk
www.tandlaegeforeningen.dk

CVR nr. 21318418

Dato: 26. januar 2016

Sagsbeh: DJJ
E-mail: djj@tdl.dk
Sagsnr.: hoering_091_2015

Tandlægeforeningens bemærkninger til:**Klinisk retningslinje - Mundhygiejne til voksne borgere og patienter**

Tandlægeforeningen takker for invitationen til at bidrage med kommentarer til "Klinisk retningslinje - Mundhygiejne til voksne borgere og patienter".

Vi finder det yderst positivt, at der sættes fokus på emnet og er enige i, at det er overordentligt vigtigt at opnå og opretholde en god mundhygiejne, da bakterier i mundhulen kan medføre orale sygdomme samt, særligt hos svækkede personer, forøge risikoen for systemiske sygdomme og dermed medføre nedsat livskvalitet og i værste fald dødsfald. Viden om og evnen til at udføre mundpleje bør således indgå som en selvfølgelig del af sundhedspersonalets kompetencer.

Tandlægeforeningen konstaterer, at patientgruppen er defineret som "... voksne (+18) borgere og patienter med egne tænder, som har behov for vejledning eller assistance til udførelsen af mundhygiejne". Tandlægeforeningen har imidlertid opfattelsen af, at retningslinjen omhandler patienter, der pga. deres livssituation - fx at de er indlagte på hospital eller bor på plejehjem - har behov for vejledning eller assistance og ikke borgere, som selv kan opsøge tandlæge og modtage instruktion i mundhygiejne. Dette kunne med fordel præciseres i beskrivelsen af patientgruppen.

Tandlægeforeningen anerkender, at målet med retningslinjen har været at "... synliggøre den evidensbaserede viden og de anbefalinger, der kan skabe et godt udgangspunkt for mundhygiejne til voksne borgere..." og finder det positivt, at der fremlægges korte anbefalinger om valg af tandbørste og tandpasta, om anvendelse af klorhexidin og om mundtørhed.

Samtidigt giver denne afgrænsning dog anledning til bekymring for, om retningslinjen finder anvendelse i praksis. Tandlægeforeningen savner således en handlingsanvisning på, hvordan de anbefalede interventioner skal gennemføres. Retningslinjen bør derfor efter vores opfattelse suppleres med en "hands on" vejledning, der konkret anviser, hvordan anbefalingerne gøres operationaliserbare. Der er behov for, at det demonstreres og forklares, hvordan assistancen eller vejledningen foretages korrekt og effektivt samt på en omsorgsfuld og etisk forsvarlig måde.

Der er ligeledes behov for information om, hvilke hygiejniske forholdsregler der bør tages. Retningslinjen bør dermed også suppleres med konkrete anvisninger på, hvorledes mundhygiejnen gennemføres på et passende hygiejnisk niveau, eksempelvis med brug af hansker og eventuelt mundbind.

Da mundhygiejne ofte nedprioriteres i sygeplejen bl.a. som en konsekvens af travlhed, er Tandlægeforeningen enig i, at det er væsentligt, at der fokuseres på, om de foreslåede interventioner gennemføres. Mundplejen bør foretages som en integreret del af og på lige fod med den øvrige patientpleje. Der bør dog ligeledes fokuseres på kvaliteten af den udførte intervention, selvom et mål om mindre sygdom (både oral og almen) i patientgruppen kan være vanskelig at følge op på.

Foruden disse overordnede overvejelser har Tandlægeforeningen nogle konkrete kommentarer:

- Det fremgår af retningslinjen (side 8), at klorhexidin anvendes til opløsning af eksisterende plak. I flg. forskere på Tandlægeskolen i København betragtes klorhexidin primært som et middel til at holde plakdannelsen under kontrol og ikke som et plakopløsende middel.
- Det fremgår ligeledes af retningslinjen (side 9), at biofilm vokser på slimhinder i mundhulen. Ved biofilm på slimhinder er der dog oftest tale om en candidainfektion, som kan ses hos immunsvækkede, hos personer i langtidsbehandling med antibiotika samt diabetikere og personer med mundtørhed. I tilfælde af candidainfektion kan det være nødvendigt at supplere en god mundhygiejne med medicinsk behandling.
- Visse steder i retningslinjen skelnes mellem manuel og elektrisk tandbørste, mens der andre steder blot står "tandbørste". En konsekvent terminologi ville være hensigtsmæssig.

Endelig har Tandlægeforeningen konstateret, at enkelte referencer giver anledning til forvirring:

- På side 4 omtales et dansk studie. Der refereres imidlertid til 2, tilsyneladende svenske, studier (ref. 8 og 9).
- I reference 23 savnes angivelse af vol. nr. og sidetal.
- I reference 24 savnes angivelse af tidsskrift, vol. nr. og sidetal.

Med venlig hilsen

Steffen Slotth-Lisbjerg
Formand

Joakim Lilholt
Direktør